

SAVAŞ STRATEJiLERi: Masada Hüsran, Sahada Yenilgi, Sınırda Şantaj

Emrah Tekin

07.04.2020

İçindekiler

Devletin Savaş Fırsatçılığı	3
Ekonomik Krize Çözüm Olarak Savaş	4
Savaşın Teferruatları: Göçmenler	4
Devletlerarası Stratejik Pozisyon	5

Sadece yaşadığımız topraklarda değil dünyada gündem olan virüs salgını nedeniyle Suriye'deki savaş gündemden düşmüş gibi duruyor. Ancak TSK'ye bağlı birliklerin Suriye'de hava saldırısına uğraması sonucu 34 askerin ölmesinden önce de Suriye'deki savaşın pek gündemde olduğundan bahsedemeyiz. Yani Suriye'deki savaş her an gündemdeki yerini tekrar alabilir. Çünkü yıllardan beri belirli olaylar yaşandıkça gündeme gelen ama hep süren savaş, yeni görünümüyle de olsa devam ediyor.

Şu an inisiyatif Suriye -daha doğrusu- Rusya'da. Suriye'de iktidarı almaya çalışan cihatçılar TC sınırları yakınındaki İdlib'e sıkışmış durumda. Suriye'nin birçok bölgesinden kaçmak zorunda kalan cihatçılar Suriye'nin de yönlendirmesiyle İdlib'e gitmişti. İdlib'se savaşın ilk yıllarından beri cihatçıların en rahat ettiği bölgelerin başında geliyor. Suriye merkezli olarak yaşanan en önemli son gelişme, TC'nin İdlib'teki cihatçıları temsilen, Rusya'nın da TC'yi temsilen yer aldıkları masada varılan anlaşma. İktidarın kaynak sağladığı, artık anaakım haline gelmiş olan medya her ne kadar bu anlaşmayı bir ateşkes olarak değerlendirmiş olsa da Suriye'de silahların susturulduğundan bahsedemeyiz. 5 Mart 2020'de imzalanan bu anlaşmaya giden süreçte Şubat'ın sonlarında başladı.

Şubat'ın 27'sini 28'ine bağlayan gece -TC'nin Suriye Ordusu'na İdlib'te aldığı yerlerden çekilmesi konusunda verdiği "ültime" dolmasına az bir süre kala- TSK'ye bağlı birliklerin hava saldırısına uğraması sonucu resmi rakamlara göre 34 asker ölmüştü. Saldırı, TC kaynaklarına göre Suriye tarafından gerçekleştirildi. Ancak durduğumuz yerden anlaşılana, TSK'ye bağlı birliklerin olmaması gereken yerde yani cihatçıların bulunduğu bölgede olmasıydı. Rusya Savunma Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada Ankara'ya verilen ince mesajda, TSK unsurlarının Soçi Mutabakatı uyarınca oluşturulmuş gözlem noktalarından çıkmamaları gerektiği belirtiliyordu. Rusya'nın bunun böyle olmadığını bildiğini ve İdlib'te inisiyatifi ele almaya çalışan TC'yi sıkıştırmak için hava saldırısı gerçekleştirilmesine vesile olduğunu anlamak zor değil.

Rusya ısrarla vurguladığı bu açıklamalarıyla aslında TC'nin, tüm dünyanın terör örgütü olarak kabul ettiği El Kaide türevi HTŞ ile sahadaki ortaklığına vurgu yapıyordu. Çünkü TC, ya Rusya'ya verdiği bilgide TSK'ye bağlı birliklerin olmaması gereken yerde olduğunu söyleyecek ya da Rusya'nın kendi askerlerini öldürmeyeceğine güvenerek hareket edecekti. TC, Rusya'nın kendi askerlerini öldürmeyeceğine güvendi ama Rusya -daha doğrusu Putin- pek de öyle hareket etmedi. TC bu güvenin bedelini de kendi açıkladığı sayıya göre 34 askeriyle ödedi. Ve TC, resmi olarak açıklamadığı ama içinde yer aldığı savaşta iyiden iyiye kendini belli etmenin eşiğine geldi. Sonuçta diplomatik aşağılanmalar eşliğinde 5 Mart'ta istemeye istemeye imzalanan anlaşma oldu. Bu aşağılanmayı katmerleyen bir diğer gelişme de 5 Mart öncesi beliren Rusya tehdidine karşı NATO-ABD ipine sarılıp askeri değil, belli belirsiz bir diplomatik destek sözü alabilmek oldu.

Dış politikada aşağılanan iktidar, bunu iç politikada bir zafer olarak sunma "başarı"sını gösterebildi ve savaş fırsatçılığı yaparak bu durumdan ekonomiden göçmenlere kadar birçok konuda faydalanmaya çalıştı.

Devletin Savaş Fırsatçılığı

Halklar açısından bu kadar büyük yıkımlara yol açan Suriye Savaşı'nın, diğer taraftan TC başta olmak üzere bölgesel ve küresel devletler açısından "kullanışlılığı" son derece aşikar. TC, Suriye'deki savaşı iç politikada milliyetçiliğin yükseltilmesi; OHAL ve benzeri baskı uygulamalarıyla sokak muhalefetinin bastırılması için araçsallaştırdı. Muhalefeti bastırma konusunda "Savaşa Hayır" içerikli eylemlere izin verilmeyeceğini açıklayacak kadar ileri gitti. Muhalefeti ezerken benzer şekilde Afrin, Fırat Kalkanı ve Bahar Kalkanı gibi bölgelerdeki askeri ve idari varlığıyla iktidar, milliyetçi-muhafazakar tabanına yönelik "Neo Osmanlı" vaatlerinin altını fiilen doldurdu.

Biliyoruz ki savaşlar, devletler için sınırları dahilindeki muhalefeti bastırmanın, iktidara yönelik sesleri susturmanın, eylemleri durdurmanın, toplumu "olağanüstü hal" uygulamalarına alıştırmının süreçleridir. Savaş süreciyle beraber devletin "demokratik" uygulamaları rafa kaldırılır. Toplumsal baskı ve pasifizasyon artar.

Savaş karşıtı eylemlerin yasaklanmasıyla net olarak gördük ki savaş vesilesiyle mevcut işleyişe yönelik aykırı söz ve eylem cezalandırılacak, devlet şiddeti en belirgin haline bürünecektir. Devlet bir yandan bu süreçleri istediği gibi şekillendirirken diğer yandan savaşı, bir örneğini Batı'ya salladığı göçmen sopası politikasında gördüğümüz üzere, ekonomik amaçları için kullanacaktır.

Ekonomik Krize Çözüm Olarak Savaş

Ekonomik kriz ezilenlerin yaşamlarını yok ediyor; ekonomik kriz, savaşla hasır altı ediliyor!

Aralık ayında asgari ücret açıklanmıştı: 2.324 TL! Sendikaların açıklamalarına göre dört kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapması gereken aylık gıda harcaması tutarı (açlık sınırı) 2 bin 219,45 TL. İşçiye açlık sınırından sadece 105 tl fazlası reva görülmüş. Üstelik Türkiye'de çalışan işçilerin %43'ü asgari ücretle çalışıyor. Aynı yıl TC devletinin TSK için harcadığı bütçe ise 19 milyar dolar.

“Fırat Kalkamı Operasyonu” ile gerçekleştirilen işgal hareketinde kullanılan altı adet İHA (İnsansız Hava Aracı) Bayraktar ailesine ait Baykar Makina adlı şirketten alınmıştı. Bayrak Makina'nın başında ise Erdoğan'ın diğer damadı Selçuk Bayraktar bulunuyor. Meclis'e verilen soru önergesi ile dönemin Milli Savunma Bakanı Fikri Işık'ın açıklamasına göre altı İHA'ya ödenen para 36 milyon dolar olmuş. Üstelik Baykar Makina bu ihalede vergiden de muaf tutulmuş. Hatırlayacaksanız 2018 Ağustos aylarında yaşanan dolar artışı krizi sırasında Erdoğan doların artışını durdurmak için halka dolar bozdurma çağruları yapmıştı. Ama damadı görmezden gelmiş ki ihale dolar üzerinden gerçekleştirilmiş!

2019 verilerine göre Türkiye'deki 25 milyarder patronun serveti 43,1 milyar dolar ediyor. Son altı yılda geçinemediği için intihar eden işçi sayısı ise 351!

Patronlar servetlerine servet katarken meclis önünde “Geçinemiyorum!” diyerek kendini yakan inşaat işçisi, oğluna pantolon alamadığı için intihar eden torna işçisi, iş bulamadığı için belediye başkanının önünde kendisini yakan genç işçi, aldığı maaşla ay sonunu getiremediği için sonunda kendisini 1600 derecelik demir eritme kazanına atan sanayi işçisi...

Kimi çalışıyor, elde avuçta olan geçinmesine yetmiyordu; kimi iş arıyor, bulamıyor, bir lokma yemeğe muhtaç bırakılıyordu. Ekonomik kriz ezilenleri yaşamdan koparacak noktaya getirirken zenginler servetlerinden bir şey kaybetmek bir yana dursun krizi fırsata dönüştürüp yeni savaşlar yaratarak paralarına para katıyordu. Yeni savaşlar yeni ihaleler demektir onlar için. Televizyonlarda savaş çıkırtkanlığı yapma ve süsleyip püsleyip “şehit asker” haberleri verirken sorgulanamayan ihalelerle pastadan paylarını büyütme dönemleriydi. Suriye Savaşı'nın içeriye ekonomik faturası “şehitler tepesi” gibi süslü sözlerle gizlenmeye çalışılırdursun, TC -bir benzerini Rusya'nın başarıyla uyguladığı- savaşı “yerli ve milli” silahlarını pazarlayacağı bir “showroom” olarak araçsallaştırmanın da peşinde. Ancak TC, her açıdan bir Rusya olmadığı için, bu stratejinin tutup tutmayacağı ise koca bir soru işareti.

Savaşın Teferruatları: Göçmenler

Suriye'nin İdlib bölgesinde TSK'ye yapılan hava saldırısı sonrasında, devletin göçmenlerin kara ya da deniz yoluyla Avrupa'ya geçişlerini engellememe kararı aldığı bildirilmişti. AKP Sözcüsü Ömer Çelik “Mülteci politikamız aynıdır ama ortada bir durum var, artık mültecileri tutabilecek durumda değiliz.” dedi. İzmir, Çanakkale ve İstanbul'daki birçok göçmen, sahillere ve Trakya'ya yönlendirildi. Uzun zamandır Avrupa, İdlib'deki durumun kötüleşmesi halinde Türkiye'deki göçmenlerin Batı'ya hareketinin hızlanmasıyla tehdit ediliyordu. Suriye sahasında alınan yara sonrası önce NATO devreye sokulmaya çalışıldı. Ancak NATO, TC'nin arkasında olduklarını açıklasa ve Rusya'yı kınasa da bundan öteye gitmedi. TC'nin İdlib'te eksikliğini en çok hissettiği nokta hava sahası konusu. Hava sahasını kullanamayan TC, kendisine yönelik gerçekleştirilecek olan hava saldırılarını da durduramıyor. TC buna karşı son çare olarak da Rusya'dan geçtiğimiz aylarda S-400 almak uğruna kendisinden vazgeçtiği Patriot sistemini

görüyor. Ancak köprünün altından çok sular aktı ve TC umduğunu bulamadı. Askeri anlamda aradığını NATO'dan ve ABD'den bulamayan TC, Avrupa'yı zorlamaya ve buradan kendisine bir yarar sağlama yoluna gitti.

Bunun için de göçmenleri her fırsatta bir koz olarak kullanan devlet, 27 Şubat sonrasında bu kozuna hevesle sarıldı. AB'ye ve Batı'ya vermek istediği mesajı açık olarak veremeyenler, insan yaşamları üzerinden tehditlerle Suriye'de kendisine destekçi aradı. Bu hareket Avrupa tarafından pek hoş karşılanmasa da onlar bu tehdit sonrasında TC ile anlaşma yoluna gittiler. TC ile Yunanistan sınırı arasında sıkıştırılan göçmenlere yaşatılan her şey gözlerimizin önünde gerçekleşti. İçişleri Bakanı açıklamalarıyla onbinlerce kişi sınırı geçmiş gibi lanse edildi. Yaşadığımız topraklardaki faşistler de Suriye'deki savaştan kaçıp bu topraklara sığınmış göçmenlere mahallelerde saldırdı. Faşist saldırılarla birlikte göçmenler, evlerini ve dükkanlarını terk ederek Avrupa'ya gitmeleri için tehdit edildi. AB ile yapılan anlaşmadan sonrası her şey "normale" döndürüldü.

Göçmenleri kendi stratejik pozisyonu için kullanmaktan çekinmeyen ve bunu medyası aracılığıyla dünyaya servis eden devlet, kendisine alan açmaya ve "üzerinde oyunlar oynanan" devlet değil "oynayan" devlet olmaya çalışmaktadır. Bu uğurda seçimlerde propaganda unsuruna dönüştürülen ne ensarlık kaldı ne de muhacirlik.

Devletlerarası Stratejik Pozisyon

Devletin tezkere sonrası aleni hale gelen savaş stratejisi, sadece mevcut bölgedeki siyasi ve ekonomik kazanıma odaklı değildir. Hedeflenen, aynı zamanda devletlerarası siyasi arenada "sözü geçen devletler"den biri olmaktır. Libya'dan Kıbrıs'a, Mısır'dan Suriye'ye sürmekte olan savaşlarda taraf olmak, taraflardan birini desteklemek, doğrudan savaşa müdahil olmak gibi eylemlerle bu arenada pozisyon almayı hedefleyen devlet, iç politikadaki "başına buyrukluğu" sınırları dışında da işletmeye çalışıyor. Bu başına buyrukluk, "fetih politikalarına" evriltilerek sınırlar dahilindeki milliyetçi muhafazakar zihniyetten her koşulda destek sağlanıyor. Dış politikada sözü geçen devlet imajı çizilerek, saldırgan politikalarla statü elde etmeye uğraşarak meşruluk sağlanmaya çalışılıyor.

Destansı söylemlerle uzun vadeli hedeflerini (2023, 2071 gibi) her fırsatta dile getirenler için ne 27 Şubat'ta yaşananların ne de başka zaman yaşanacak can kayıplarının önemi vardır. Devletçi söylemlere uygun şekilde yoğrulmuş her megaloman proje, ırkçı niyetler ve kutsallıkla pazarlanırken savaşta kaybedilen canların hesabı sorulamamakta ve devletin şehitlik muğlaklığında eriyip gitmektedir. Devletlerin çıkarları uğruna birer "teferruat" olarak görülenler bir sonraki hafta, ay ya da yıl hatırlanmayacaktır.

İktidarlar, kendi çıkarları uğruna milyonlarca insanın yaşamlarını talan etmekten çekinmemekte ve her savaşta olduğu gibi bu savaşta da ezilenleri daha fazla ezmeye çalışmaktadır. Mevcut iktidar ise "sahada ve masadaki" bozgununu, içeride de ekonomik ve siyasi krizini savaşla gizlemenin peşindedir. Ezilenler olarak yapmamız gereken iktidarların savaşında birer piyon olmak değildir. Bizim yapmamız gereken talan edilmeye çalışılan yaşamlarımızı savunmak, bütün savaş propagandalarına karşı mücadelemizi sürdürmek ve özgür bir dünyayı inşa etmektir.

Anarşist Kütüphane

Emrah Tekin
SAVAŞ STRATEJİLERİ: Masada Hüsran, Sahada Yenilgi, Sınırdaki Şantaj
07.04.2020

Bu yazı Meydan Gazetesi'nin 52. sayısında yayınlanmıştır.

tr.anarchistlibraries.net